

SIP som verktyg i samverkan

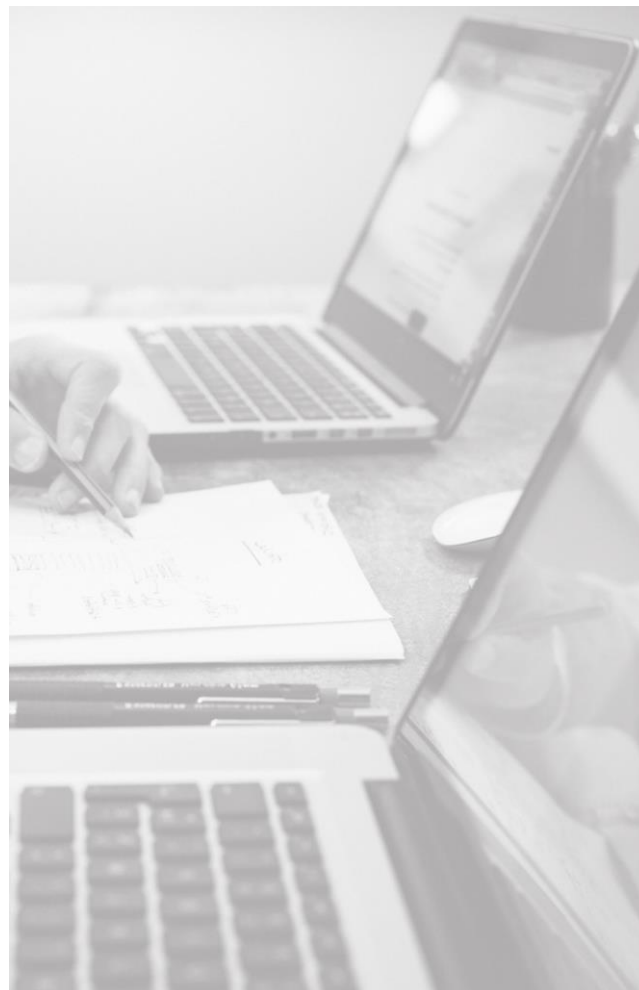
**För människors hälsa och samhällets hållbarhet -
tillsammans når vi längre i Västra Götaland!**

Information till dig som är chef eller ledare

Utbildningens innehåll

Utbildning är för dig som är chef eller ledare och ska ge en god grund i att börja arbeta med SIP på arbetsplatsen.

Materialet finns på www.vardsamverkan.se/SIP

1

Samordnad individuell plan

2

Varför reviderad riktlinje

3

Vad är nytt

4

Ledningens betydelse

5

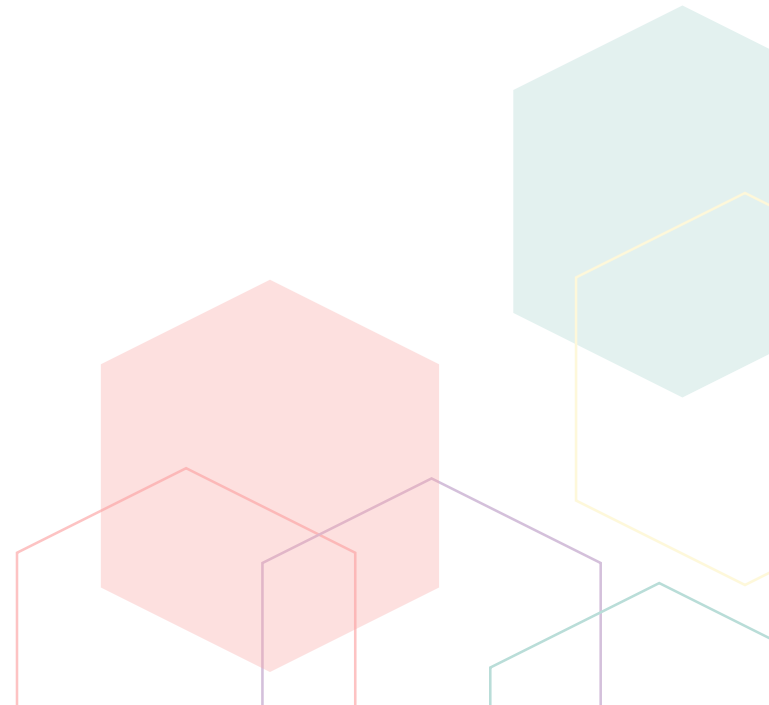
Samverkanskompetens

6

SIP i Skaraborg

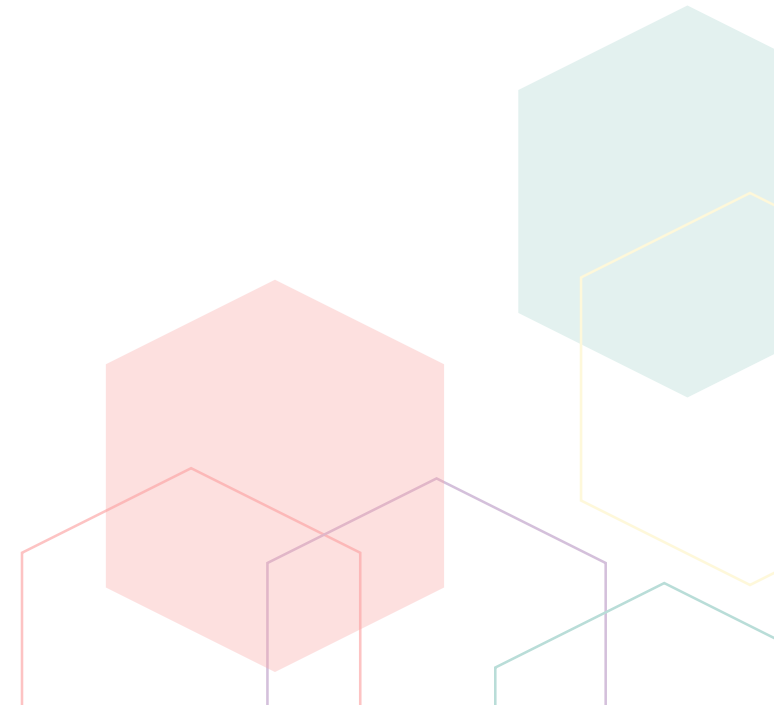
Menti 1

Del 1

Samordnad individuell plan, SIP

Samordnad individuell plan (SIP)

SIP ger personer möjlighet att påverka sin egen vård och omsorg och se till att den samplaneras.

- SIP är den enskildes plan och beskriver det stöd och de insatser som den enskilde har behov av från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården samt övriga aktörer.
- SIP planeras och upprättas tillsammans med den enskilde utifrån frågan "Vad är viktigt för dig?"

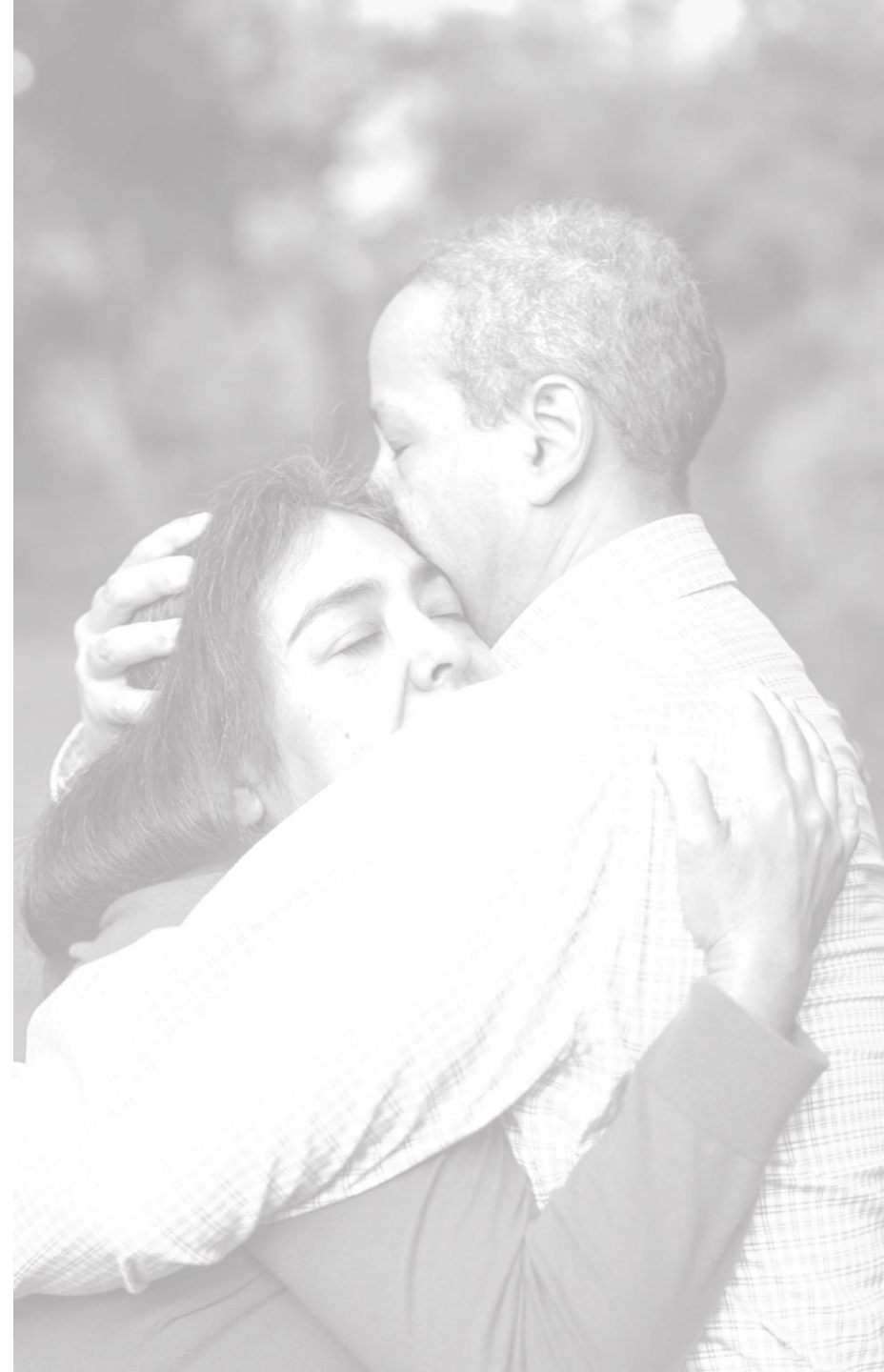
**Vad är viktigt
för dig?**

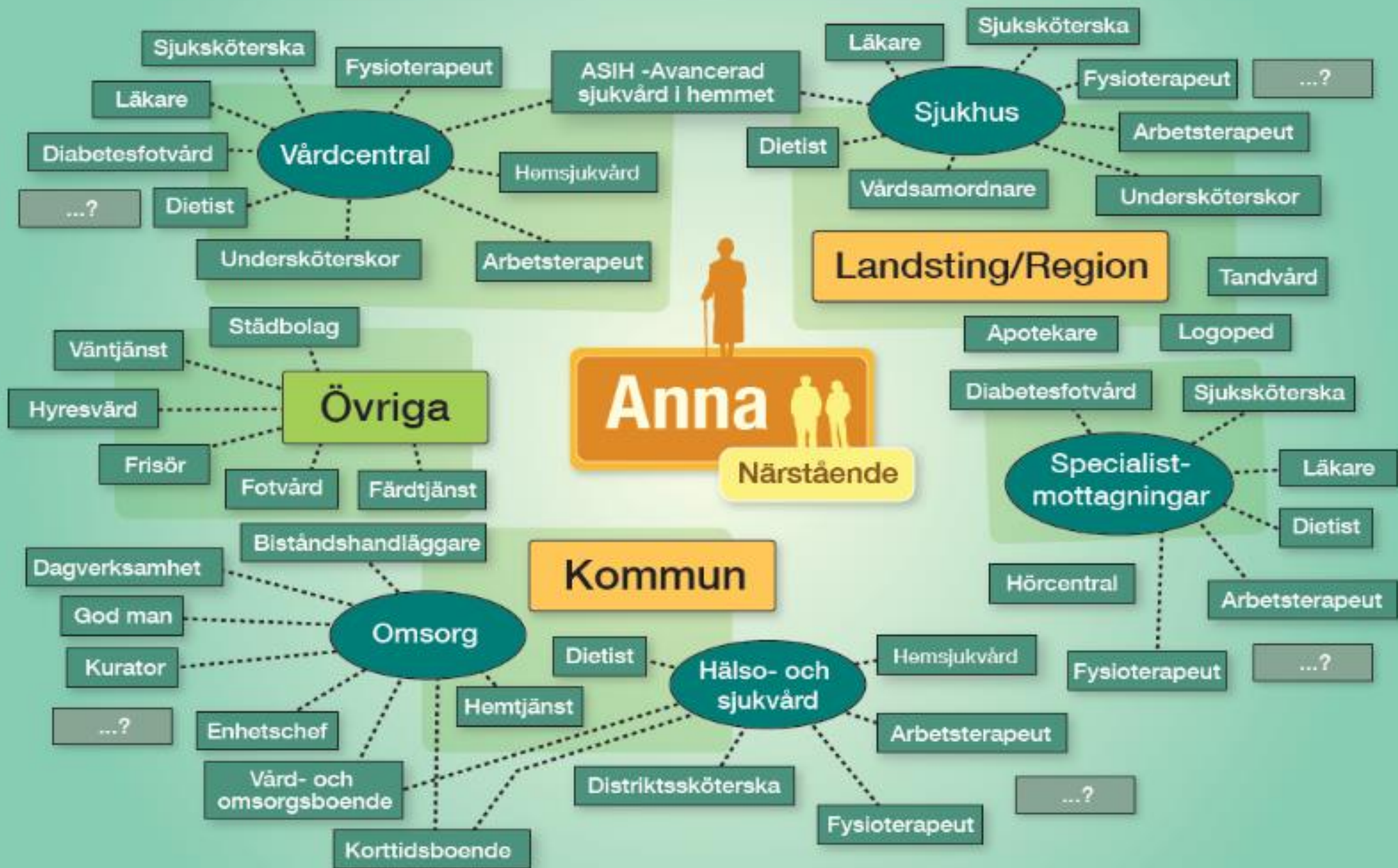

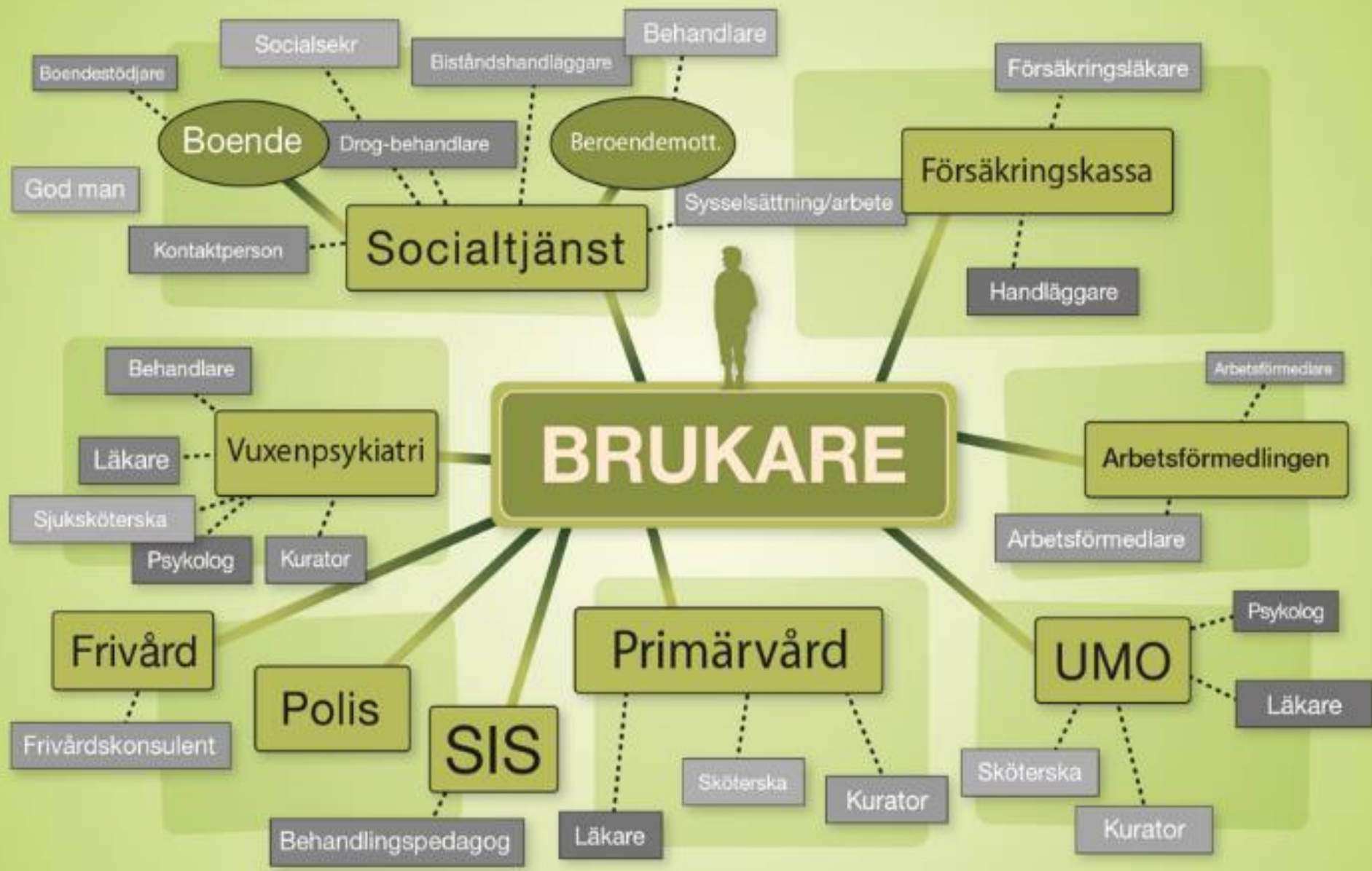
SIP- ett verktyg

SIP kan vara ett aktuellt verktyg när...

- Det finns behov av insatser från de båda huvudmännen.
- Den egna verksamheten kan inte ensam tillgodose behovet av stöd
- Kompetens behövs från flera verksamheter.
- Ansvarsfördelning behöver tydliggöras.
- Insatser behöver ges samtidigt eller i särskild ordning.
- Verksamheter sinsemellan har behov av att veta vad andra gör för att kunna ge rätt stöd.
- En person upplever att hen "hänvisas runt".

Sagt om SIP

SIP gjorde att jag äntligen fick tid över till annat. Jag kunde bli Edvins fru igen och inte bara en samordnare av vården.

Anhörig

Skolan kallar ofta till möte. De är engagerade och hanterar SIP bra. SIP skulle behövas finns i skollagen också.

Rektor

Förut kände jag mig ofta till besvär. SIP har gjort mig mycket lugnare och det är skönt att veta att inte allt ansvar ligger på mina barn.

Person som fått en SIP

SIP hade behövts för flera år sedan, då hade jag sluppit lägga ner så mycket tid på att koordinera vården för min fru.

Anhörig

SIP skapar:

En helhetsbild av personens behov och insatser.

Delaktighet och medverkan för den enskilde.

Ordning och reda, det blir tydligt vem som gör vad och när.

**SIP ger personer
möjlighet att påverka
sin egen vård och
omsorg och se till att
den samordnas.**

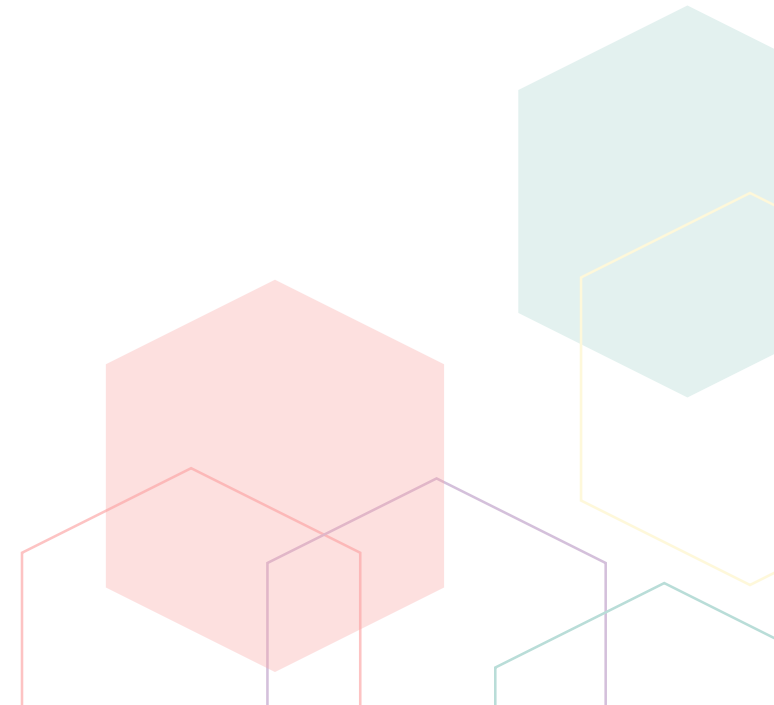
Fler behöver få en SIP!

Del 2

Varför revidering av riktlinje?

Backspegeln

Länsgemensam Handlingsplan psykisk hälsa innehåller två mål om att de som har behov av samordnade insatser ska ha en SIP (3.1 Vuxna och 3.1 Barn)

3 huvudorsaker till revideringen:

- Ny lagstiftning sedan 2018 **Lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård och sjukvård**. Syftet med den nya lagen är att patientens övergång från slutenvård till öppenvård ska vara trygg och säker. Processen inkluderar även erbjudande om samt upprättande av SIP.
- Lagstiftningen om SIP sedan 2010 i **Hälso- och sjukvårdslagen** (16 kap. 4 §) och **Socialtjänstlagen** (2 kap. 7 §) har inte gett avsedd effekt.
- I Västra Götaland fanns sedan 2005 separata Riktlinjer för samverkan för barn och unga, VästBus. - Nu ny överenskommelse för barn och ungas hälsa

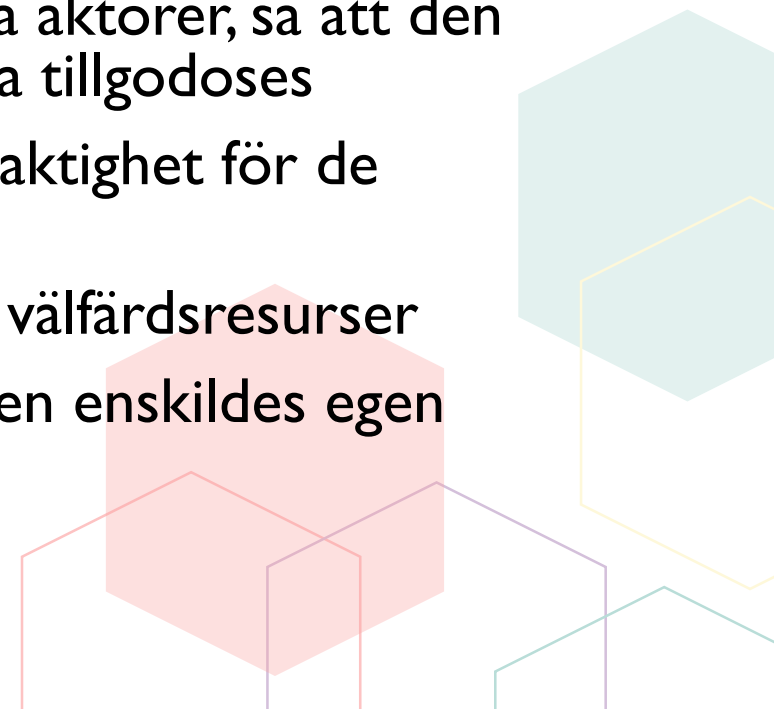
Riktlinjens mål och syfte

Riktlinjens mål:

- stödja och utveckla arbetet med SIP i Västra Götaland, för att tillse att alla personer med behov av en SIP erbjuds att sådan upprättas.

Riktlinjen syftar till:

- att säkerställa samarbetet mellan huvudmännen och berörda aktörer, så att den enskildes behov av hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola tillgodoses
- att genom förbättrad samordning ge ökat inflytande och delaktighet för de enskilda som har behov av en SIP
- ett effektivt samt hållbart användande av våra gemensamma välfärdsresurser
- patientens egna resurser behöver tillvaratas för att stärka den enskildes egen kraft.

SIP är lagstadgat

2010 i **Hälso- och sjukvårdslagen** (16 kap. 4 §) och **Socialtjänstlagen** (2 kap. 7 §)

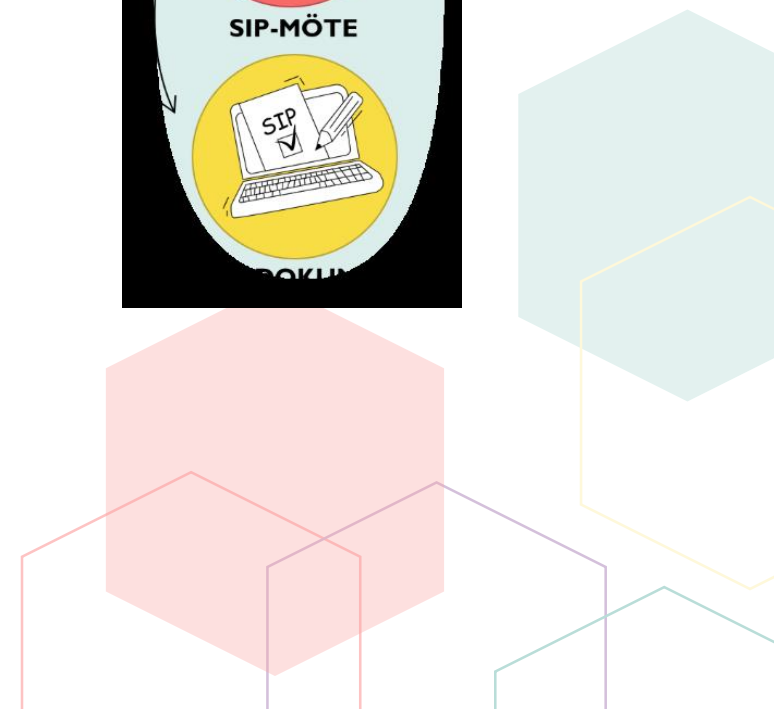
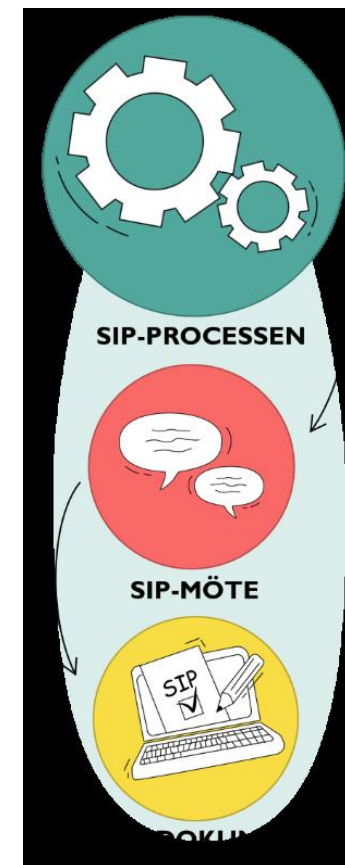

sedan 2018 i **Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård**

	Socialtjänstlagen 2 kap. 7 § och Hälso- och sjukvårdslagen 16 kap 4 §	Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård 4 kap 1-3 §§
Parter som enligt lag ska medverka	Socialtjänst och regionfinansierade hälso- och sjukvård ¹ .	Enhet inom socialtjänsten och/eller den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården och den regionfinansierade hälso- och sjukvården.
När en samordnad individuell plan ska upprättas enligt lag	Den samordnade individuella planen ska upprättas om kommunen eller regionen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas.	Om patienten efter utskrivningen behöver insatser från både region och kommun i form av hälso- och sjukvård eller socialtjänst, ska en samordnad individuell planering genomföras av representanter för de enheter som ansvarar för insatserna. Om insatser behövs från den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården, ska även den regionfinansierade öppna vården medverka i den samordnade individuella planeringen. Vid den samordnade individuella planeringen ska enheterna upprätta en individuell plan. Planen får upprättas om patienten samtycker till det.
Sammanställande enligt lag	Ansvarig och sammankallande är den inom socialtjänsten eller den regionfinansierade vården som ser behovet.	Ansvarig och sammankallande är huvudansvarig Fast vårdkontakt i den regionfinansierade öppna vården.

Begreppet SIP

- Samordnad individuell planering = SIP-möte
- Individuell plan = SIP
- **SIP-processen** är det personcentrerade arbetssätt var i ett **SIP-möte** hålls och dokumentet **SIP** upprättas

Behovet av samordning är stort!

**Ca 1 miljon
svenskar**

... har stora behov av samordnad
individuell planering och upprättande av
SIP

- Mest sjuka äldre
- Kroniskt sjuka personer
- Personer med allvarlig psykisk och somatisk samsjuklighet
- Barn med funktionsnedsättning och
- Personer som är utsatta för våld i nära relationer

**Ca 170 000
personer med
komplexa
behov**

”Jag lever mitt liv mellan stuprören”

Brukarrevision av
Samordnad Individuell Plan
(SIP) i Västra Götaland 2018

*”Jag lever mitt liv
mellan stuprören”*

Brukarrevision av Samordnad Individuell Plan (SIP) i
Västra Götaland 2018

Sara Svensson, NSPHiG, 2018

Tips på förbättringar i arbetet med och deltagandet i SIP

från "Jag lever mitt liv mellan stuprören" , Brukarrevision av Samordnad Individuell Plan (SIP) i Västra Götaland 2018

- Spridning av information och kunskap
- Fokus på den enskildes rättigheter.
- Brukarinflytande.
- Öka kunskap om samverkan, psykisk ohälsa och bemötande.

- Skapa bättre förutsättningar för aktörers deltagande på SIP-möten.
- Tydliggöra uppföljningsansvar.
- Möte efter SIP avslutats – hur upplevde den enskilde/närstående SIP?
- Information om vart man kan vända sig.

Samordnad
individuell plan (SIP)

Det goda livet
i Västra Götaland
**Handlingsplan för
psykisk hälsa**

2018-2020

Fördjupad analys av SIP

Översikt: Möjliggörare och hinder för SIP i Västra Götaland

Möjliggörare och framgångsfaktorer:

- Verksamhetsnära satsningar
  - Regelbundna och återkommande utbildningar
  - Utgångspunkt och stöd i befintligt och verksamhetsanpassat material
  - Genomförda uppföljningsmöten
  - Fysisk närhet mellan verksamheter
-

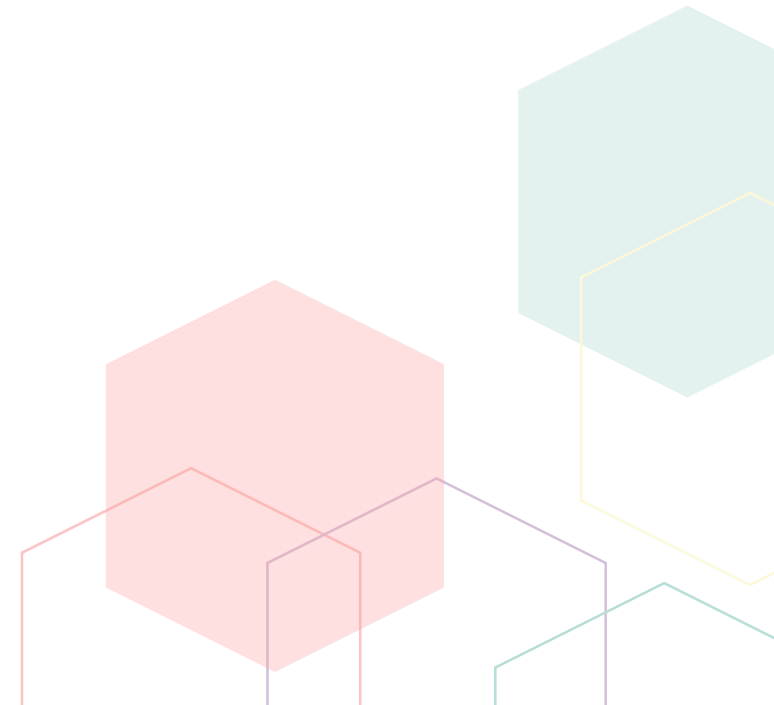
Översikt: Möjliggörare och hinder för SIP i Västra Götaland

Hinder och utmaningar:

- Begreppsförvirring
- Brist på samsyn och aktuella riktlinjer
- Brist på resurser och prioritering från verksamhetsnära chefer
- Föreställningar om att SIP alltid är mycket tidskrävande
- Ineffektivitet i SIP-processen
- Begränsade möjligheter för icke-lagstadgade parter inom SIP att ta ett större ansvar
- Bristande personcentrering och individanpassning
- Kulturkrockar och begränsad tillgång till forum för dialog
- Otillförlitlig statistik

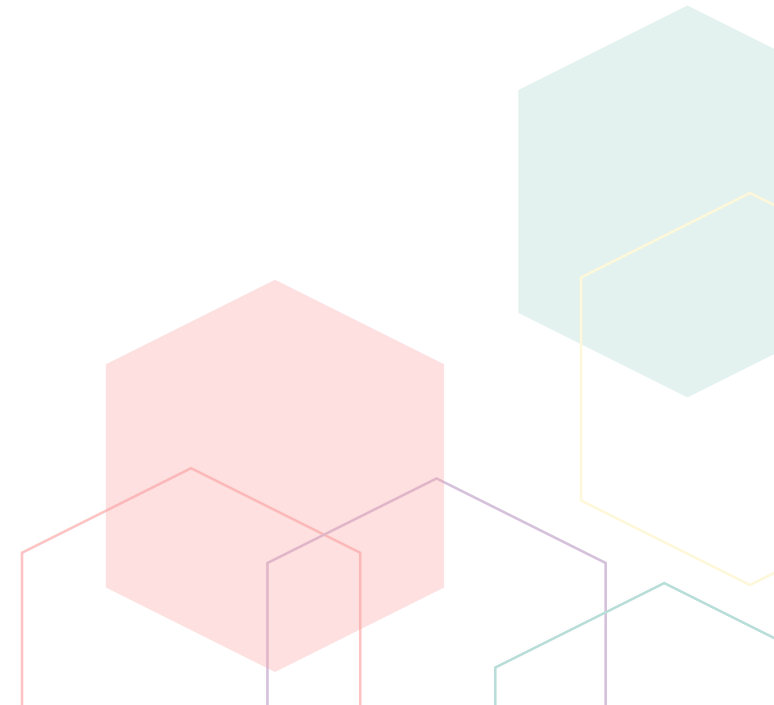
Rast i 15 minuter

Del 3

Vad är nytt?

Fokusförflyttning

Organisation

Person och relation

Reaktiv

Proaktiv och hälsofrämjande

Passiv mottagare

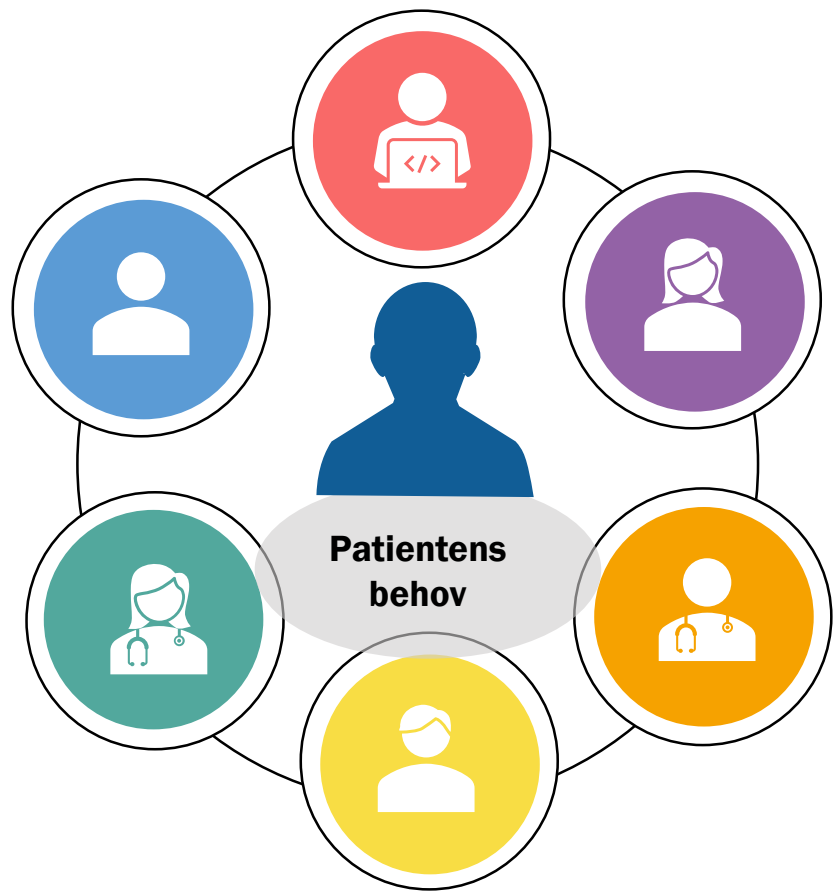
Aktiv medskapare

Isolerade insatser

**Sammanhållna insatser utifrån
personens fokus**

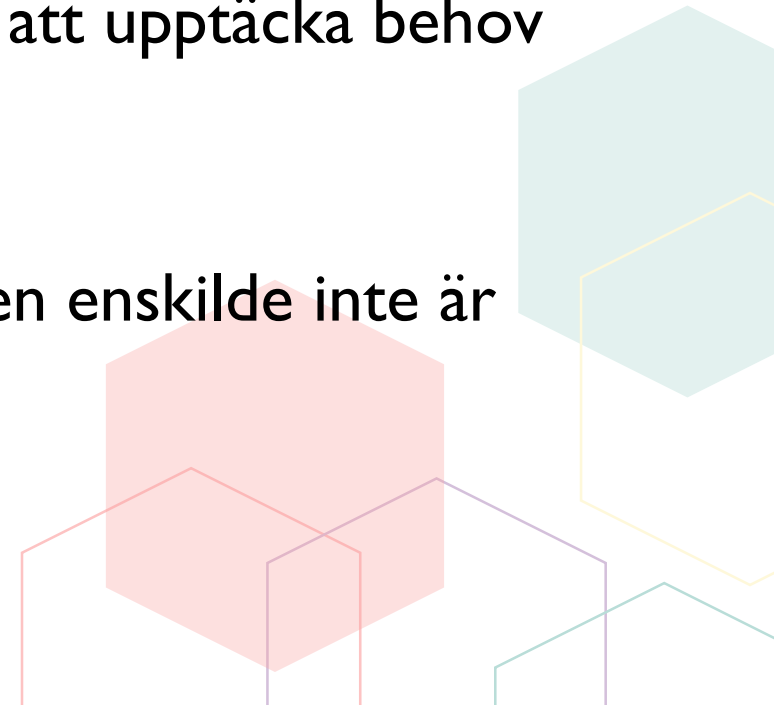
PATIENTEN I CENTRUM

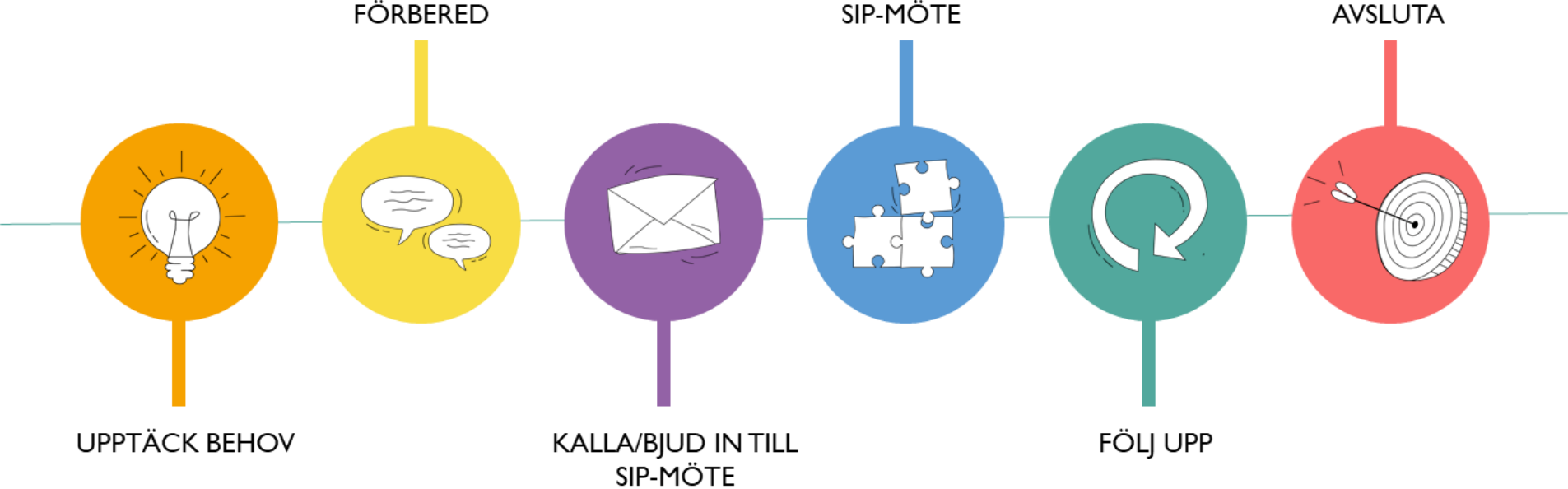
DEN ENSKILDE I TEAMET

Huvudsakliga förändringar i riktlinjen:

- SIP-möte ska erbjudas och SIP ska upprättas vid utskrivning från slutenvård om det finns insatser från de båda huvudmännen och den enskilde samtycker. Finns redan en SIP ska den följas upp.
- Skolan (samtliga förskole- och skolformer, elevhälsan), socialtjänst och hälso- och sjukvård är jämbördiga parter när det gäller att upptäcka behov av SIP och arbeta enligt SIP-processen
- Möjligheten att likställa SIP med andra planer tas bort
- Skrivning om hur den andra huvudmannen kallas om den enskilde inte är känd i verksamheten
- SIP-processen ska genomföras i gällande IT-system

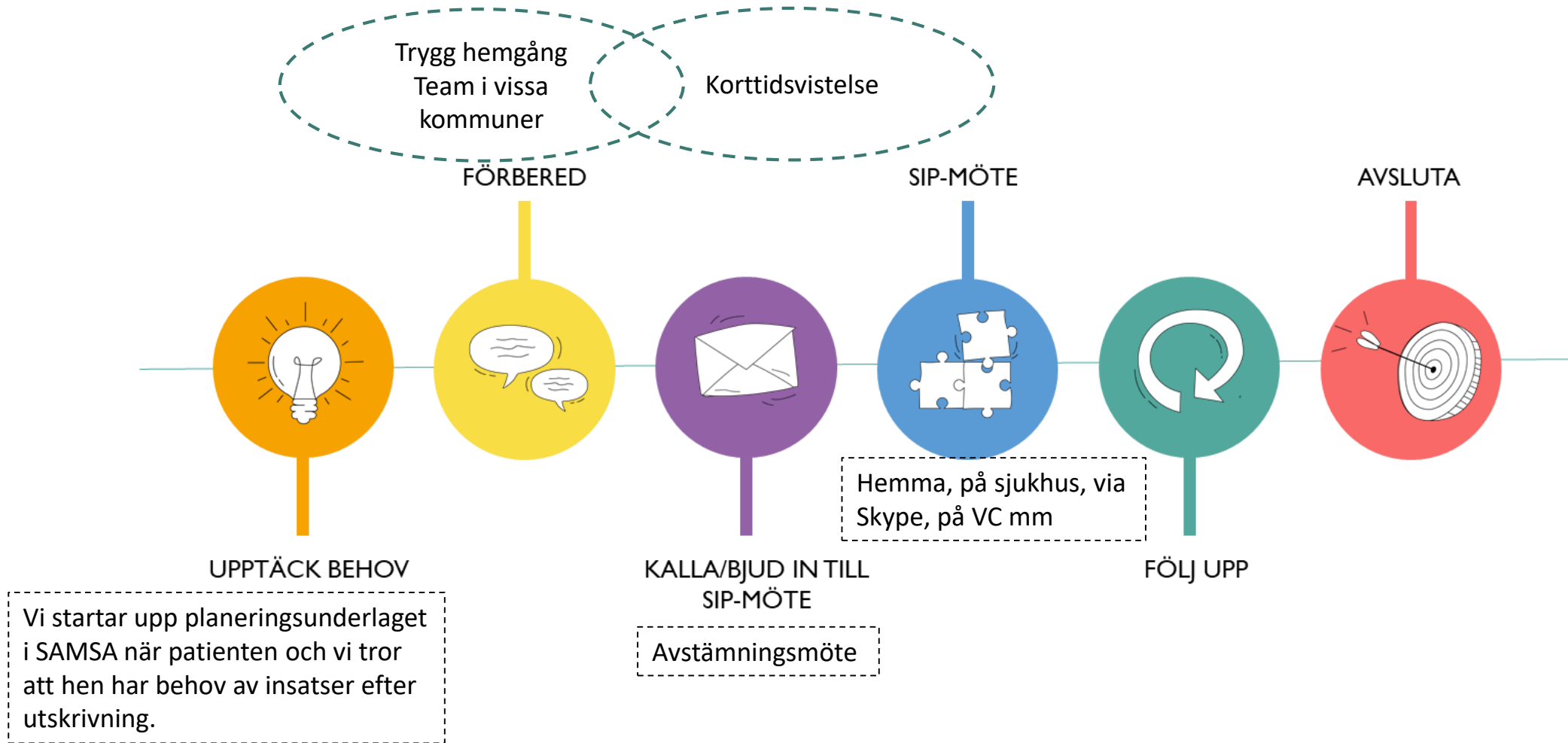

SIP-processen

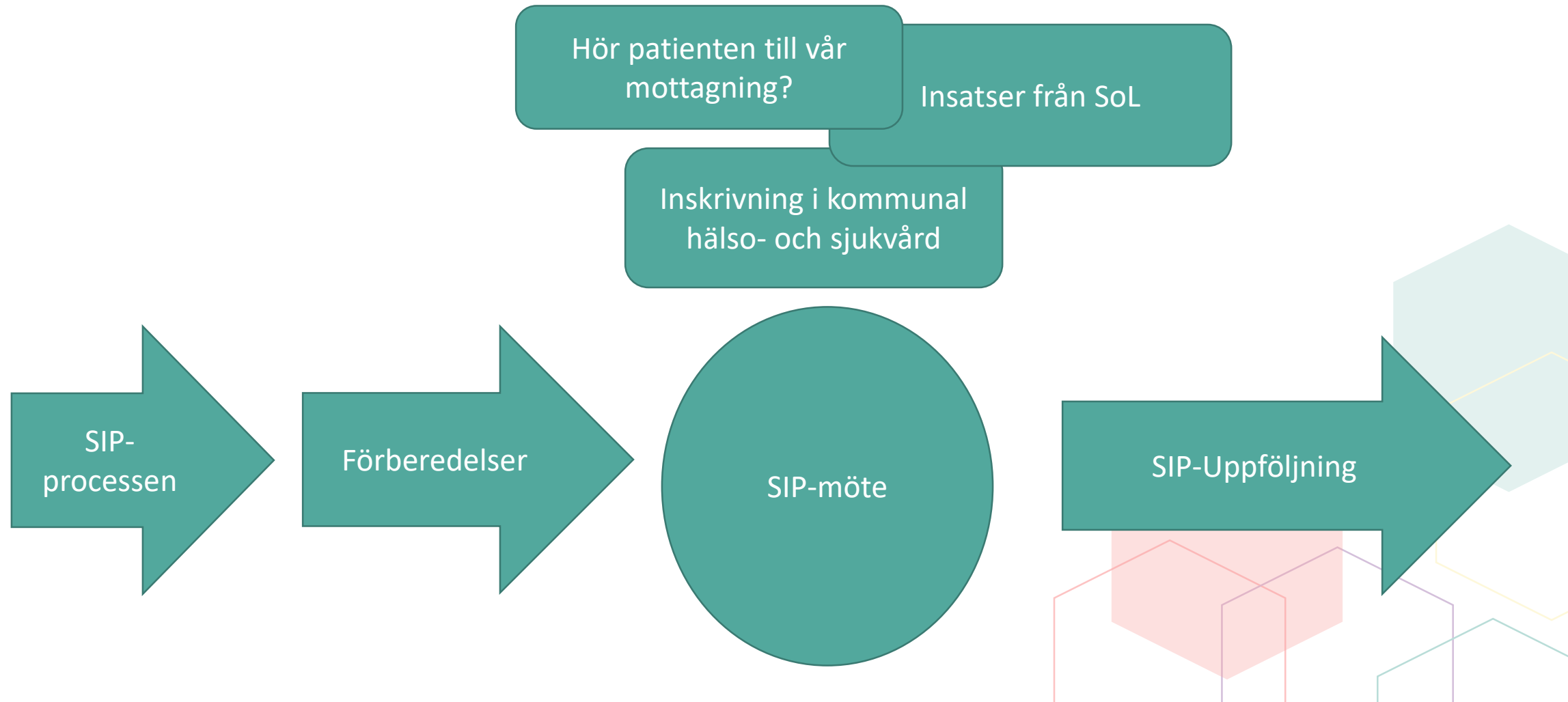

SIP-processen vid utskrivning från sjukhus

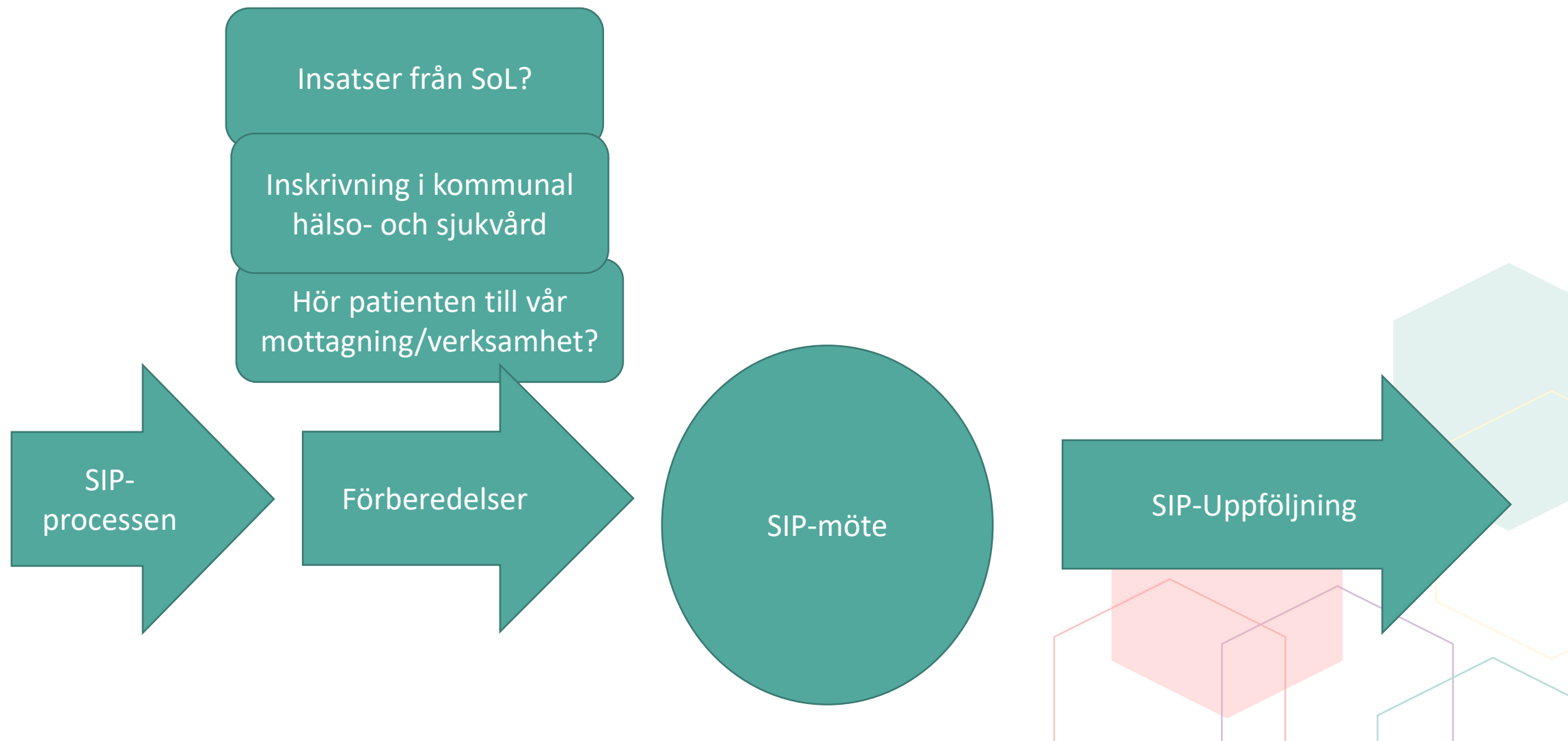
Skaraborgstillämpningen

SIP innan revidering

SIP efter revidering

"att kunna dansa
bröllopsvals med
min dotter om 2 år!"

"Att gå ur
grundskolan med
betyg till barn och
fritid!"

"Att kunna känna
mig trygg och bo
hemma!"

"att leva gott så
länge det går!"

Vad är viktigt för dig?

"att kunna bo i
sommarstugan till
sommaren!"

"Att må bra och vilja
gå till skolan igen!"

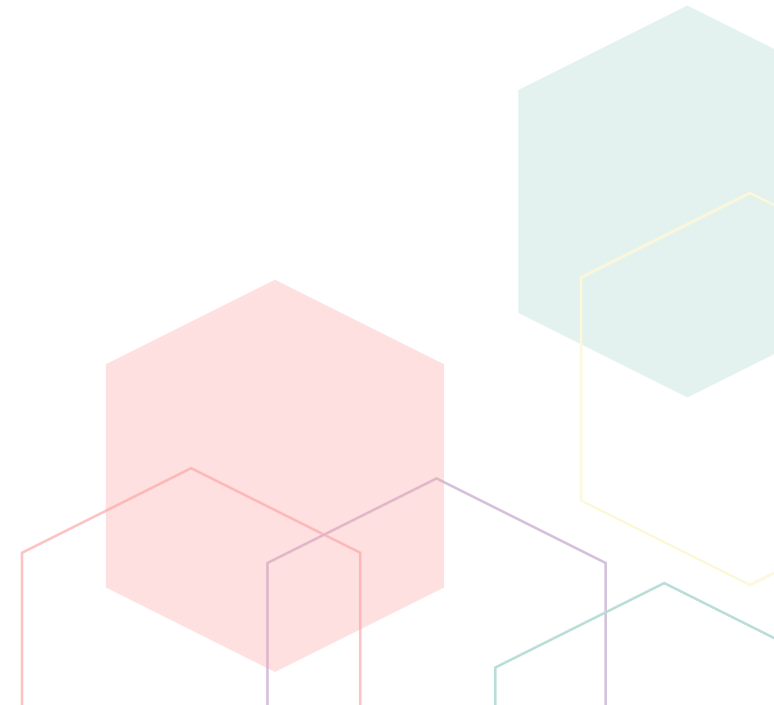

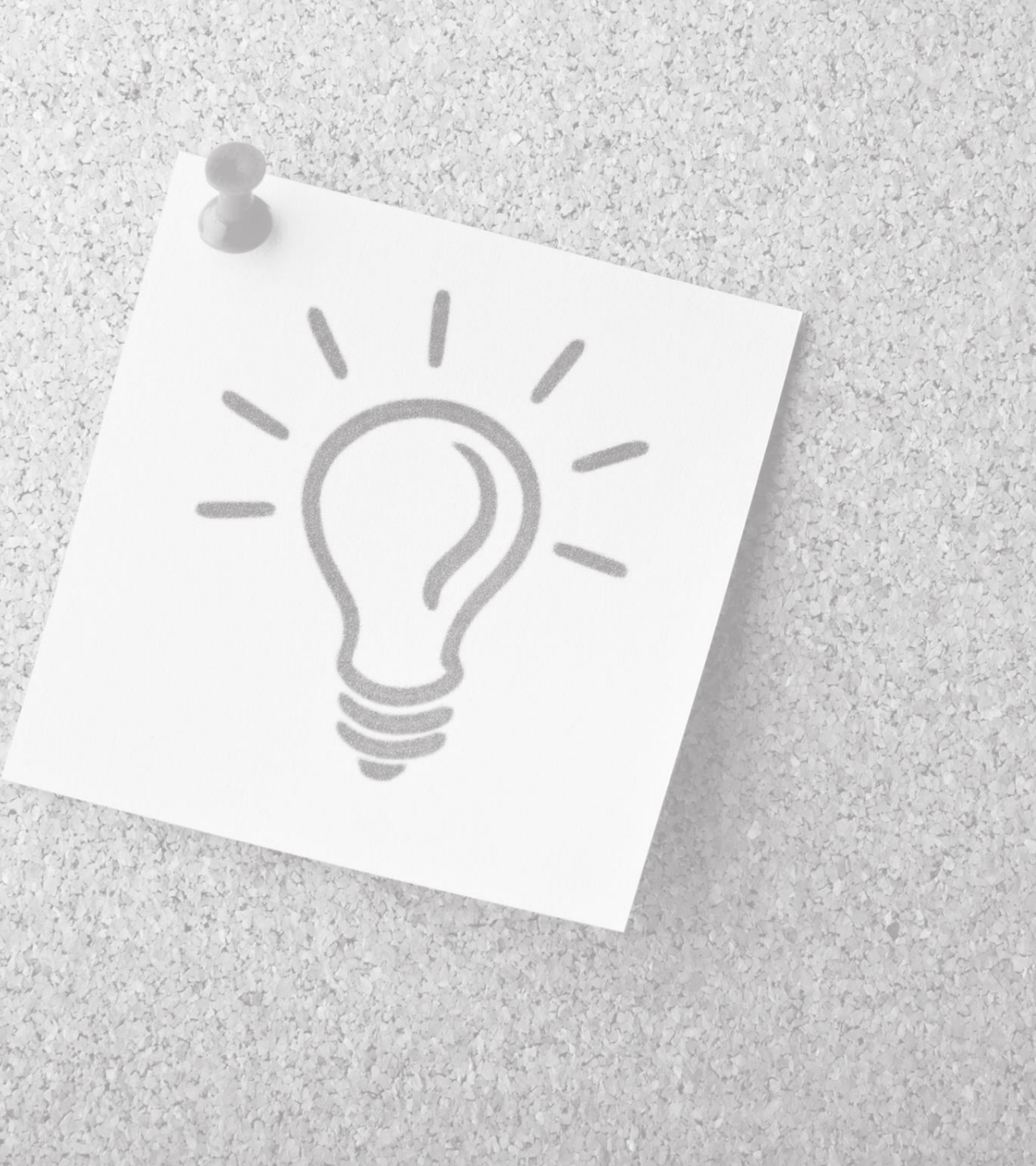
Det som är viktigt för dig - är viktigt för oss!

Del 4

Ledningens betydelse

Insatta chefer och ledare fattar kloka beslut

Förenkla för personer som behöver hjälp.

Med SIP planeras vården och stödet så att den enskilde, närstående och personal kan känna sig trygga i vetskapen om att rätt stöd ges från rätt håll.

God användning av gemensamma resurser.

Fler behöver få SIP!

Som chef och ledare har du har makt att förändra och förbättra – ta den!

Sprid kunskap om fördelarna med SIP, ta ut riktningen och stötta.

- Formulera en vision som syftar till en bättre samordning mellan huvudmännen
- Sätt upp mål för hur ni ska nå dit
- Efterfråga analyser och resultat från din verksamhet
- För en dialog med medarbetare/patienter
- Sträva efter ständiga förbättringar

Vad behövs för att lyckas?

Tydliga och kända ansvarsfördelningar/rutiner	Lednings- system
Tydliga och kända överenskommelser	
Tro på samarbete	

Förutsättningar för att lyckas med SIP

Kompetens

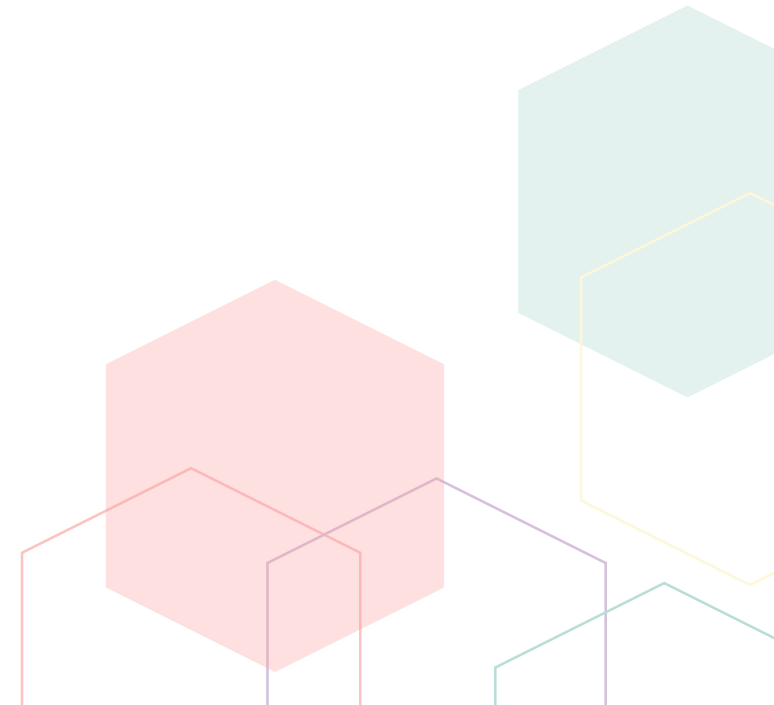
Resurser

Information

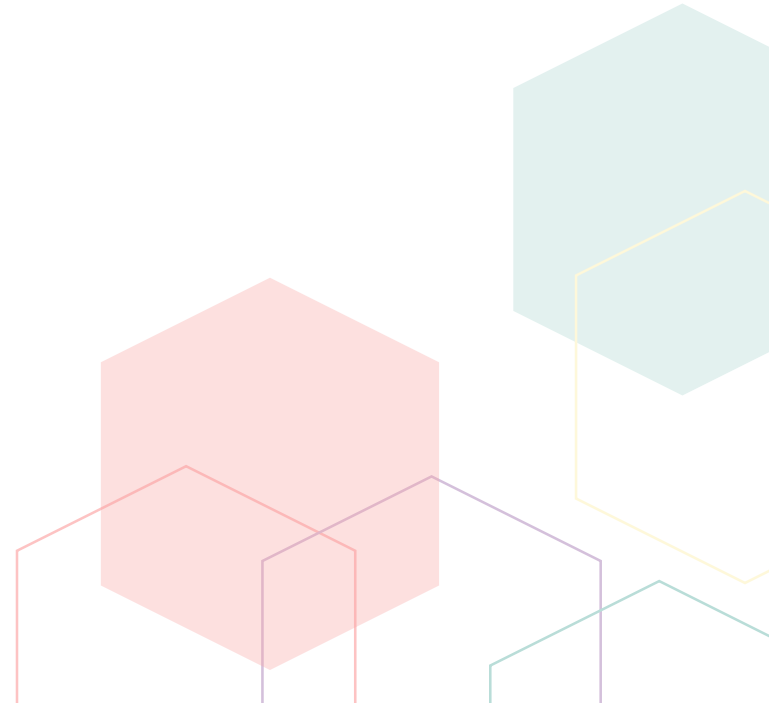
Vilja

Menti 2 till rasten

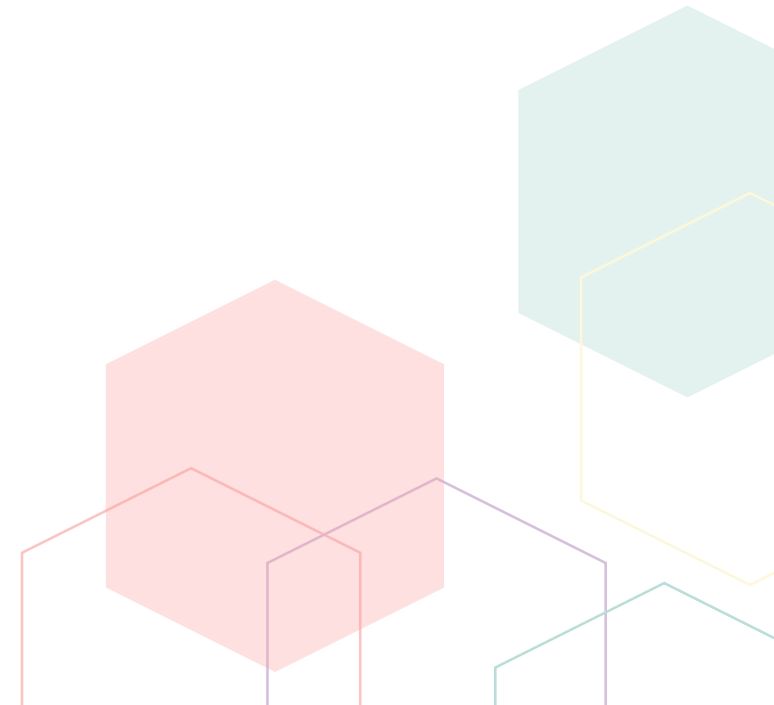
Rast

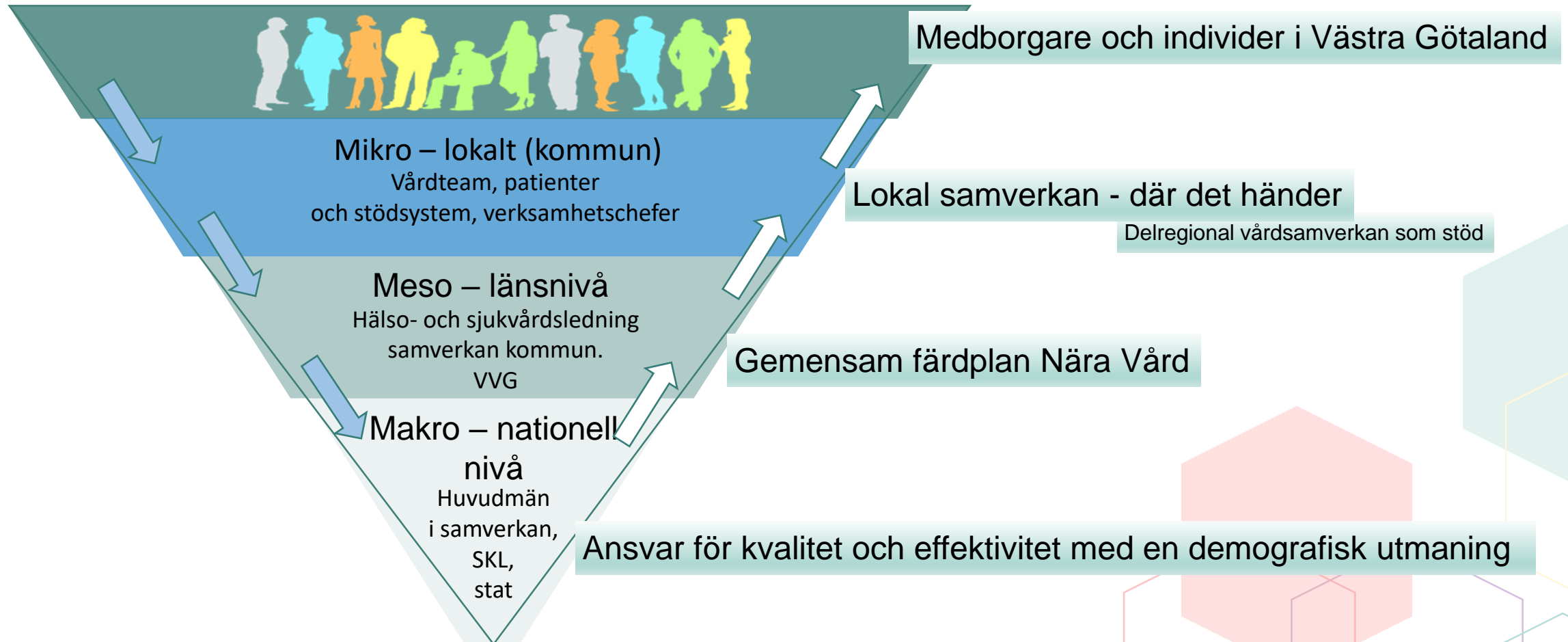
Del 5

Samverkanskompetens

Samspel och samverkan för kunskapsstyrning och jämlik vård

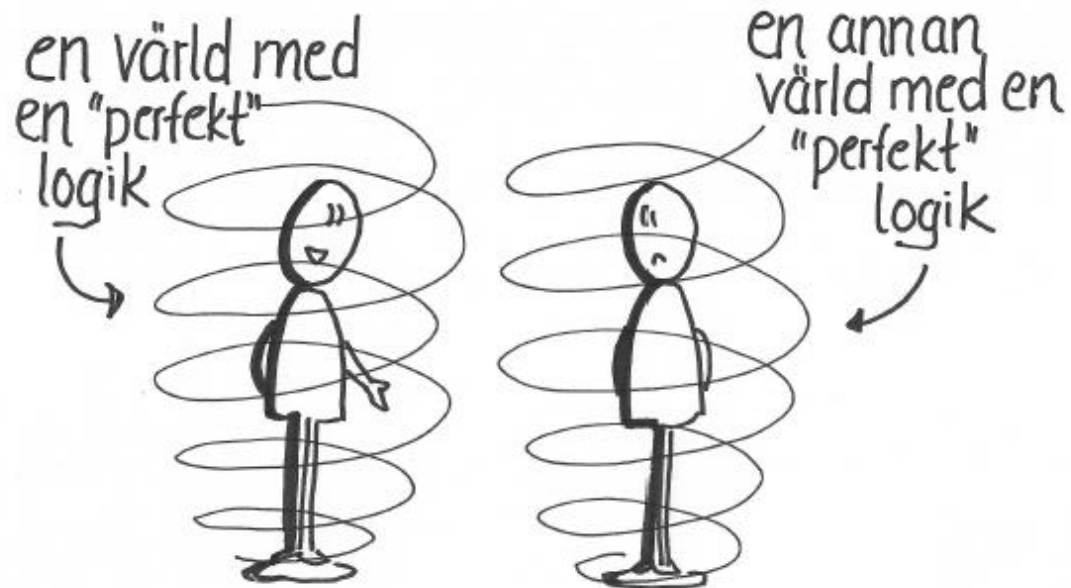

"Zingmark, Anna & Bottheim, Karoline.
Att lyckas leda i samverkan. 2019"

“We don't see things
as they are, we see things
as we are.”

“Zingmark, Anna & Bottheim, Karoline.
Att lyckas leda i samverkan. 2019”

Autopoiesis - vi skapar mening och
"diktar" våra världar utifrån
våra unika referensramar

"Zingmark, Anna & Bottheim, Karoline.
Att lyckas leda i samverkan. 2019"

Hur skapar vi ett klimat av nyfikenhet på varandras verksamheter?

Hur kan vi lära känna varandras verksamheter ännu bättre?

Samverkan

Hur skapar vi ett klimat som präglas av att vi ställer frågor till varandra?

Hur kan vi behålla vår nyfikenhet över tid?

Samverkans-
kompetens
SKARABORG

Samverkanskompetens Skaraborg

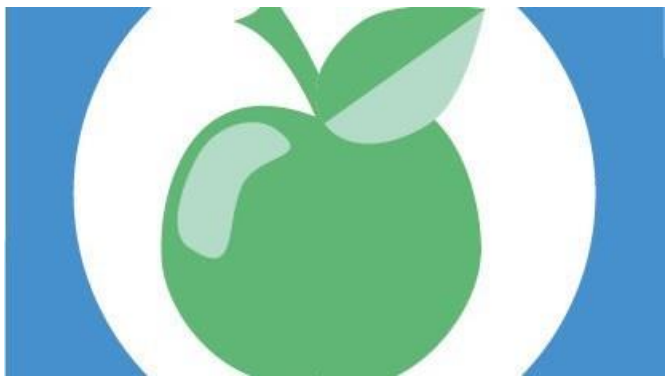
Ledning och Styrning

Ordning hemma

Karta

Gemensamt lärande

Team

SIP

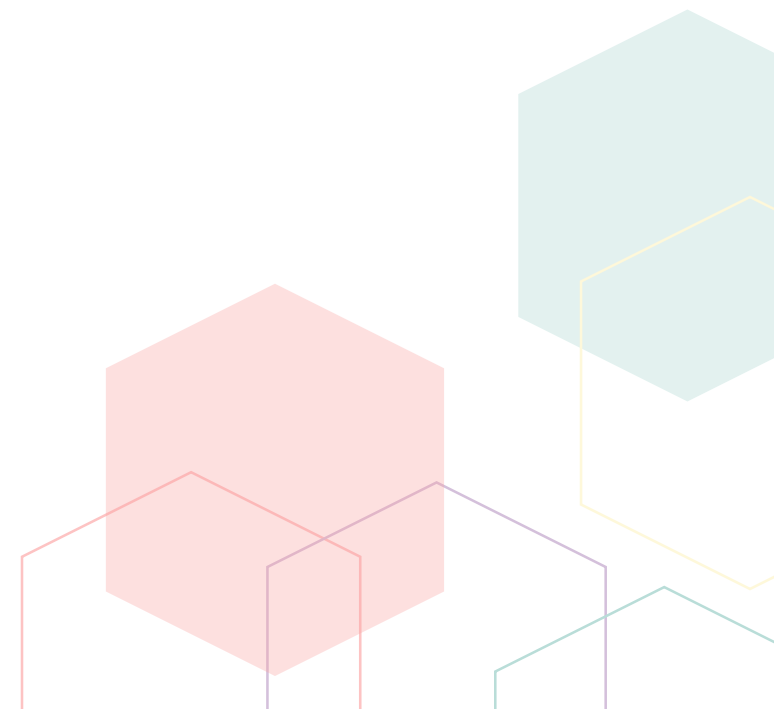

”Samverkan är inte ett tillstånd som kan uppnås vid ett givet tillfälle, utan är en levande process som varje dag måste erövrats, etableras och ständigt underhållas”

(Samverkansutredningen SOU2000:114)

Del 6
SIP i Skaraborg

Stärkt arbete med SIP i Västra Götaland

Satsningen består av tre delar:

**Revidera
riktlinjerna och ta
fram nytt material**

**Sprida materialet
och utbilda
utbildare**

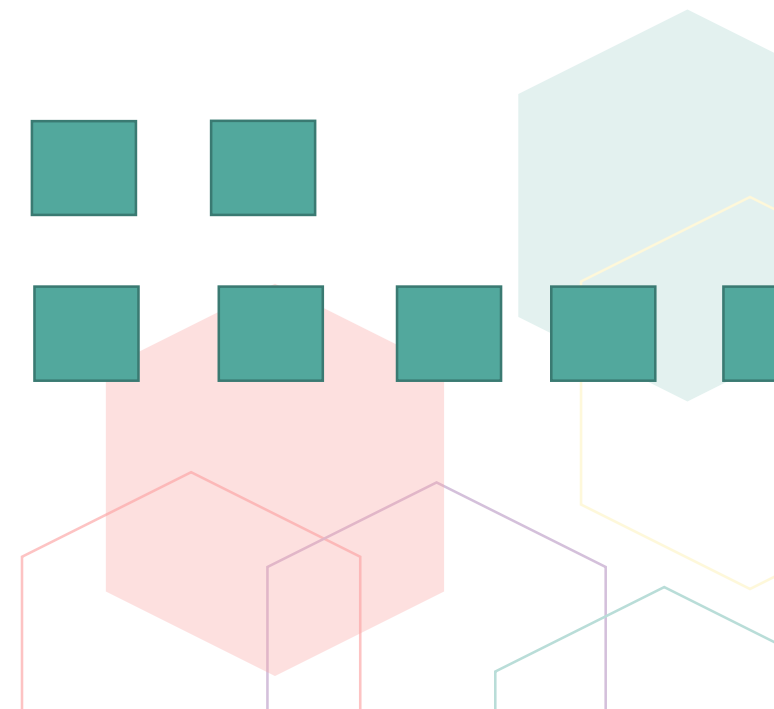
**Öka kunskapen om
SIP hos våra
invånare**

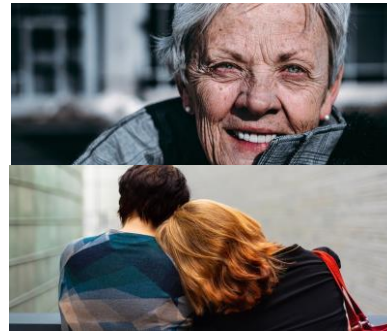
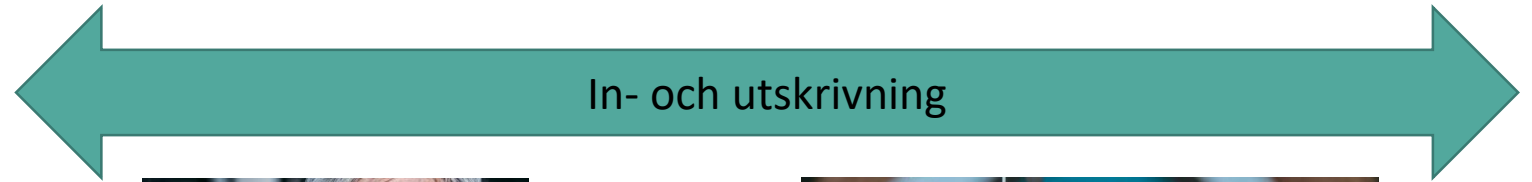
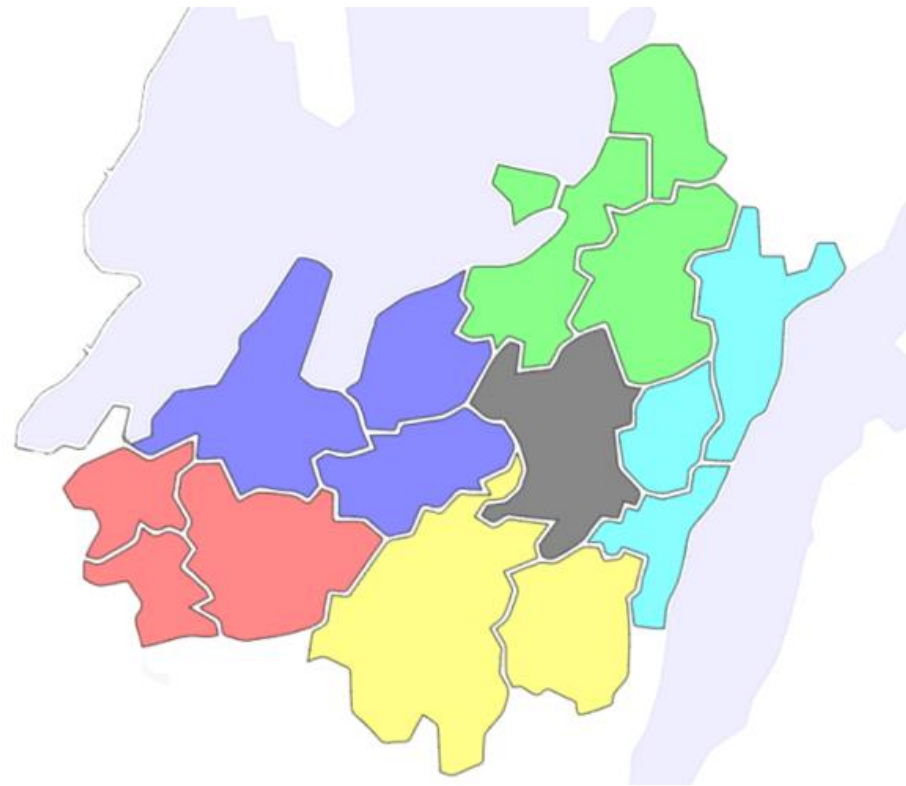
SIP i Skaraborg

I implementeringsarbetet med reviderad riktlinje pågår en ”trestegsraket” med information och utbildning för tre olika grupper

- Superkontaktombud (har SIP i sitt uppdrag)
- Chefer och ledare
- Medarbetare

Utbildning till medarbetare.....

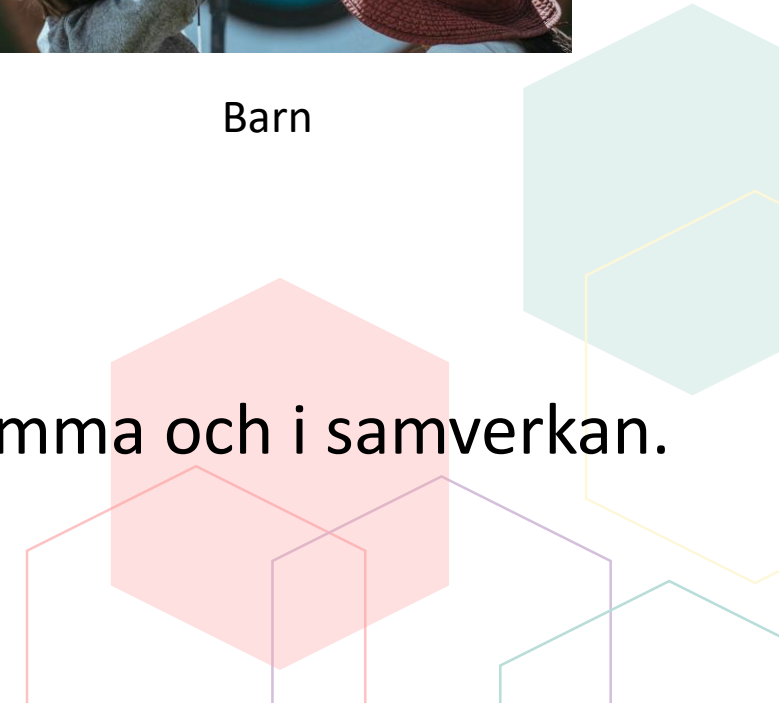

Vuxna

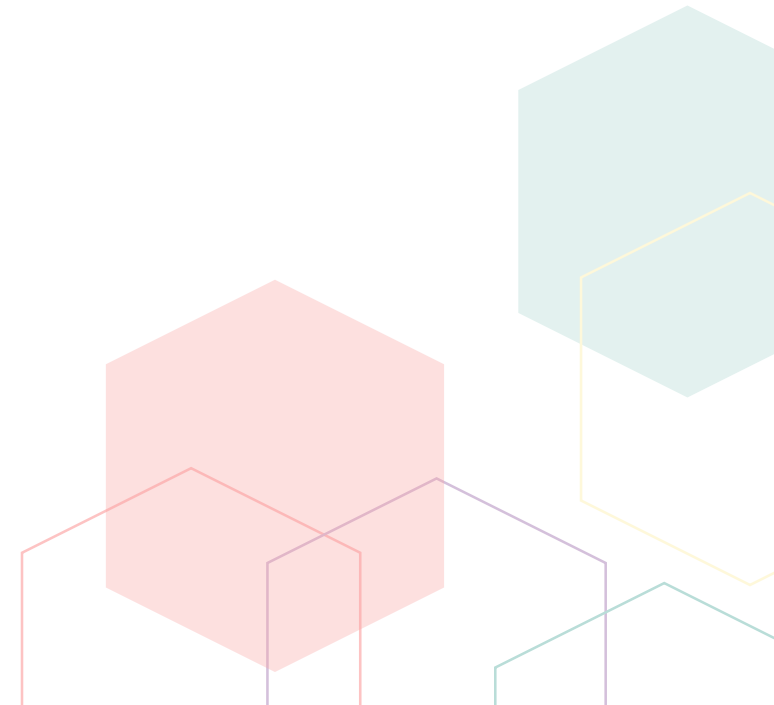

Barn

....att stärka arbetet med SIP hemma och i samverkan.

Menti 3 inför avslut

Tack för idag!

Det kommer en enkät för utvärdering i mailen

